
"Akty normatywne rad narodowych i ich prezydów", H. Rot, Warszawa 1962 : [recenzja]

Palestra 7/5(65), 58-59

1963

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

międzynarodowej. I dlatego zasługuje ona na pewno na więcej uwagi, aniżeli poświęcano jej dotychczas w naszym piśmiennictwie. Tym bardziej że chodzi o dobroek myślowy narodu, z którym łączą nas, od wieków aż po czasy dzisiejsze, tak dobrze znane i wielokrotnie wypróbowane więzy braterstwa i najwyższej sympatii.

Przed wiekami wymienialiśmy z Węgrami, oprócz dóbr gospodarczych, przede wszystkim... królów. Dziś przedmiotem wymiany, oprócz dóbr gospodarczych, mogą i powinny być dobra kulturalne, owoce twórczej myśli, nie wyłączając również osiągnięć nauk prawnych.

Oczywiście różnice językowe stanowiły tu zawsze i stanowią nadal bardzo trudną barierę. Ot, dwa bratanki, a porozumieć się mogą tylko na migi. Nie powinna to być jednak bariera nie do pokonania. Zresztą, jakże to się dzieje, że Węgrzy znają naszą literaturę prawniczą w bardzo pokaźnym zakresie, my zaś literaturę węgierską — w zakresie bez porównania mniejszym? Czy przypadkiem język polski jest łatwiejszy dla Węgra niż węgierski dla Polaka? Bynajmniej. Po prostu Węgrzy znajdują w swych instytucjach naukowych niezbędne środki i sposoby na to, aby przetłumaczyć na własny użytek ważniejsze pozycje z literatury obcej. Te środki i sposoby powinny się znaleźć również i u nas.

PRZEGLĄD WYDAWNICTW PRAWNICZYCH

Kodeks drogowy. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 192.

Przepisy drogowe są dzisiaj jednymi z najbardziej „modnych”. Niewątpliwie przyczyniło się do tego wydanie podstawowego rozporządzenia do ustawy z dnia 27 listopada 1961 r. o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych. Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w sprawie ruchu na drogach publicznych zawiera szczegółowe przepisy regulujące ruch drogowy, znaki i sygnały na drogach, ewidencję i warunki techniczne dopuszczania pojazdów do ruchu na drogach publicznych, określa warunki, jakim odpowiadać powinni kierujący pojazdami. Rozporządzenie to weszło w życie 1 kwietnia br., a wyroczenia przeciwko jego przepisom pociągają za sobą odpowiedzialność karno-administracyjną.

Poza wspomnianą ustawą i rozporządzeniem — w książce, wydanej w trwałeplastycznej oprawie, zamieszczone zostały wzory znaków drogowych oraz niektóre przepisy związkowe.

H. Rot: Akty normatywne rad narodowych i ich prezydiów. Wyd. Prawn. Warszawa 1962 r., s. 172.

Rady narodowe — to wciąż jeszcze instytucja w stadium ewolucji. Mimo jej ogromnego znaczenia wiele problemów związanych z istnieniem i funkcjonowaniem rad nie doczekało się naukowego opracowania. Być może, czynnikiem hamującym podejmowanie teoretycznych analiz były częste zmiany przepisów określających charakter prawny rad. Omawiana praca jest pierwszą monograficzną próbą spojrzenia na jedną z dziedzin działania rad narodowych, na działalność normodawczą rad narodowych i ich prezydiów.

Autor omawia w pracy miejsce rad narodowych i ich prezydiów w systemie organów państwowych, pojęcie aktu normatywnego, warunki prawne do tworzenia aktów normatywnych rad i ich prezydiów, przedstawia wreszcie obecną praktykę i zagadnienia kwalifikacji.

Przeprowadzając analizę warunków prawnych wydawania aktów prawnych rad narodowych i ich prezydiów, autor wskazuje m. in. na to, że z zasady praworządności, z którą w naszych warunkach ustrojowych związana jest ściśle zasada prymatu ustawy, wynika, że wszelkie akty normatywne rad narodowych i ich prezydiów — niezależnie od typu, nazwy, charakteru adresatów itp. — powinny się wykazywać odpowiednią podstawą prawną bądź bezpośrednio, bądź też pośrednio. Podstawą prawną tych aktów są bowiem ustawy. Z przepisów Konstytucji oraz z ustawy o radach narodowych wynika, że „zgodność z zasadniczą linią polityki państwa” jest następnym samodzielnym, odrębnym warunkiem ważności tych aktów. Dalszym warunkiem ważności aktów normatywnych rad narodowych i ich prezydiów jest zachowanie określonego trybu tworzenia. Wszelkie akty normatywne rad narodowych są uchwalane na sesjach w głosowaniu jawnym, w obecności określonej liczby radnych. Akty normatywne prezydiów uchwalane są na posiedzeniach prezydiów w głosowaniu jawnym lub tajnym, zależnie od każdorazowego uznania prezydium, w obecności określonej liczby członków prezydium. Wreszcie jeszcze jednym z warunków ważności aktów normatywnych rad narodowych i ich prezydiów wszystkich stopni jest publikacja aktu w „Dzienniku Urzędowym Wojewódzkiej Rady Narodowej”.

Koszty sądowe, koszty w postępowaniu arbitrażowym oraz przed sądami ubezpieczeń społecznych, tabele wpisów sądowych i wynagrodzenia adwokatów. Wyd. Prawn. Warszawa 1963 r., s. 232.

Jest to kolejne, jak zwykle uzupełnione i zaktualizowane (według stanu prawnego na dzień 1.I.1963 r.), wydanie zbioru przepisów prawnych dotyczących kosztów i opłat sądowych w sprawach cywilnych i karnych, w postępowaniu arbitrażowym oraz przed sądami ubezpieczeń społecznych. W zbiorze zamieszczono także przepisy o należnościach ławników, świadków, biegłych, komorników i adwokatów.

Cenny dodatek stanowią zamieszczone w książce tabele podręczne wpisów sądowych (m. in. także tabela podręczna wpisów sądowych uiszczanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej, które dochodzą od pracownika wynagrodzenia z tytułu wyrządzonej przez niego szkody), ułożone na podstawie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, oraz tabele podręczne wynagrodzenia adwokatów, ułożone na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych.

Historia państwa i prawa Polski 1918—1939. Część I pod redakcją Franciszka Ryszki. PWN. Warszawa 1962 r., s. 416.

Dwudziestolecie międzywojennej Polski nieubłaganie przechodzi do historii. Dla połowy naszego społeczeństwa, w tym dla wszystkich już prawie studentów, jest to okres, który zna się tylko z opowiadań starszych. Duża część społecznych, ustrojowych i prawnych problemów dwudziestolecia nie jest już dziś zrozumiała dla wielu ludzi. Jednocześnie jednak pozostała część tych problemów jest nadal aktu-